

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

1.Bf.245/2023/9.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2024. év január hó 9. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatali vesztegetés elfogadása büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 és társa ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 27.B.502/2022/13. számú ítéletét Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottal szemben megváltoztatja.

Terhelt1 I. r. vádlott terhére értékelt 2 rb. hivatali vesztegetés elfogadása büntettét [Btk. 294.§ (1) bekezdés II. fordulat és (2) bekezdés] 1 rb. folytatólagosan elkövetettnek minősíti.

Terhelt2 II. r. vádlott terhére értékelt 2 rb. hivatali vesztegetés büntettét [Btk. 293.§ (1) bekezdés] 1 rb. folytatólagosan elkövetettnek minősíti.

Terhelt2 II. r. vádlottat – a halmazati büntetésre utalás mellőzésével – 2 (kettő) évre a civil szervezetek vezetői tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra is ítéli.

Terhelt1 I. r. vádlottat terhelő bűnügyi költség összege helyesen 11.104,- (tizenegyezer-száznégyszáz) forint.

Terhelt1 I.r. vádlott születési neve Terhelt1 születési neve.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottal szemben helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

[1] A Központi Nyomozó Főügyészség a 2022. november 23. napján kelt 1.Nyom.565/2018. számú vádiratában Terhelt1 I. r. vádlottal szemben a Btk. 294. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdésre figyelemmel a (3) bekezdés II. fordulat a) pont aa) és ac) alpontja szerint minősülő hivatali vesztegetés elfogadásának büntette és a Btk. 294. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásának büntette miatt, míg Terhelt2 II. r. vádlottal szemben a Btk. 293.§ (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntette miatt emelt vádat.

[2] A Fővárosi Törvényszék a 2023. május 9. napján kihirdetett 27.B.502/2022/13. számú ítéletével Terhelt1 I. r. vádlottat 2 rendbeli, a Btk. 294. § (1) bekezdés II. fordulatába ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő hivatali vesztegetés elfogadásának büntette és a Btk. 294. § (1) bekezdés II. fordulatába ütköző és a (2) bekezdésre figyelemmel a (3) bekezdés II. fordulat a) pont aa) és ac) alpontja szerint minősülő hivatali vesztegetés elfogadásának büntette miatt halmazati büntetésül 2 év - börtön fokozatú - szabadságvesztésre, 5 év kormánytisztviselői foglalkozástól eltiltásra és 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette, és megállapította, hogy az I. r. vádlott – a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén - legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A pénzbüntetés napi tételének összegét 5.000,- forintban állapította meg, és rendelkezett az így kiszabott összesen 1.000.000,- forint pénzbüntetés – meg nem fizetése esetére – annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

[3] Terhelt2 II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli, a Btk. 293.§ (1) bekezdésébe ütköző hivatali vesztegetés büntetében, ezért őt halmazati büntetésül 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre és 100 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 1 év próbaidőre felfüggesztette, és megállapította, hogy a II. r. vádlott – a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén - legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A pénzbüntetés napi tételének összegét 5.000,- forintban állapította meg, és rendelkezett az így kiszabott összesen 500.000,- forint pénzbüntetés – meg nem fizetése esetére – annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

[4] A lefoglalt 6 darab DVD-lemez lefoglalását megszüntette és azok iratok közt kezelését rendelte el. Meghatározta továbbá, hogy az eljárás során felmerült bűnügyi költségből az I. r. és II. r. vádlott külön-külön 11.103.- forint bűnügyi költséget köteles az államnak megfizetni.

[5] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész jelentett be fellebbezést mindkét vádlott terhére a vádirat szerinti büntetőjogi minősítés megállapítása céljából, illetve a II. r. vádlott

terhére vele szemben hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabása és a próbaidő hosszabb tartamban való meghatározása, valamint foglalkozástól eltiltás kiszabása érdekében.

[6] Az I. r. vádlott védője elsődlegesen a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés mellőzése, másodlagosan a próbaidő csökkentése, a pénzbüntetés tekintetében elsődlegesen annak mellőzése, másodlagosan az összegének csökkentése, továbbá a foglalkozástól eltiltás tartamának csökkentése érdekében jelentett be fellebbezést.

[7] A II. r. vádlott védője a kiszabott büntetés enyhítése végett fellebbezett.

[8] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.520/2023/4. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, ellenben a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak.

[9] Kifejtette, hogy a Be. 590. § (1) - (3) bekezdése alapján a felülbírálat terjedelme nem korlátozott, azonban az elsőfokú bíróság a tényállást teljes egészében bizonyítás felvétele nélkül a vádirattal egyezően állapította meg, mivel annak valóságát a vádlottak és védőik az ügyésszel egyezően elfogadták. Mivel az ilyen tényekre bizonyítás nem folytatható, a tényállásbeli hibák a másodfokú eljárásban nem vizsgálhatók, így a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényekre alapítja.

[10] Az elsőfokú bíróság által elkövetett eljárásjogi hibaként észlelte, hogy a törvényszék az előkészítő ülésen a végzésével hatályon kívül helyezte a vádlotti beismerés tárgyában korábban hozott végzését, amely döntését nem indokolta, és annak sem a Be. 521.§ (3) bekezdésében meghatározott, sem más indoka nem állapítható meg. A vádtól eltérés lehetősége nem képezi a beismerés elfogadásának akadályát, ahogy azt a Be. 606.§ (3) bekezdésének módosításához fűzött indokolás is rögzíti. Ez azonban olyan relatív eljárási szabálysértés, amely az ítélet hatályon kívül helyezésére nem ad alapot. Tévesen hivatkozott továbbá az ítélet a Be. 562.§ (4) bekezdésére, de az ítélet rövidített indokolása, a további bizonyítás felvételének hiánya a valóban elfogadott nyilatkozatokra tekintettel nem kifogásolható. A tényállás alapján okszerű a vádlottak bűnösségére levont következtetés, a cselekmények büntetőjogi minősítését azonban indokolt módosítani.

[11] A vádhatóság érvelése szerint a hivatali korrupciós bűncselekmények rendbeliségének az az egyik általánosan elfogadott felfogása, hogy azt a korrupcióval érintett ügyek (hivatalos eljárások) száma határozza meg, azonban ismertek más rendező elvek is. Így eseti döntésekkel alátámasztottan hivatkozott arra, hogy olyan korrupciós kapcsolat esetén, amikor ugyanazon hivatalos személy működéséről van szó, és őt ugyanazon személy korrumpálja egységes akaratelhatározással, rövid időközökben, akkor egy-egy rendbeli, folytatólagos aktív és passzív korrupciós cselekmény állapítható meg akkor is, ha a hivatalos személy befolyásolása a működésével érintett több eljárásra vonatkozott.

[12] Álláspontja szerint a törvényszék a büntetés kiszabásánál irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket többségében helytállóan tárta fel, azonban mindkét vádlott terhére további súlyosító körülményként kérte értékelni a folytatólagos elkövetést, valamint a

korupciós bűncselekmények közismert és statisztikai adatokkal alátámasztható elszaporodottságát. Utalt arra is, hogy a II. r. vádlott a cselekmény elkövetésekor büntetlen volt, de őt korábban a Zalaegerszegi Járásbíróság pénzbüntetésre ítélte, amit az ítélet személyi része nem tartalmazott.

[13] A vádhatóság a büntetés enyhítésére nem látott lehetőséget az I. r. vádlott esetében. Az ő vonatkozásában az enyhítő szakasz kimerítésével kiszabott szabadságvesztés további enyhítésére nincs lehetőség, a felfüggesztés próbaideje a büntetési célok sérelme nélkül tovább nem csökkenthető. A vele szemben kiszabott pénzbüntetés és kormánytisztviselői foglalkozástól eltiltás indokolt, azok mértéke, illetve tartama törvényes és méltányos.

[14] A II. r. vádlott esetében a kiszabott szabadságvesztés tartama az irányadó középértéknek mintegy a harmada, miközben a jogellenes cselekményeknek az általa képviselt egyéb érdekelt² volt az igazi nyertese. Ezért a vádhatóság megítélése szerint a II. r. vádlott cselekménye olyan csekély tárgyi súlyúnak nem tekinthető, ami ennyivel a középérték alatti szabadságvesztés kiszabását indokolná, ezért a szabadságvesztés tartamának felemelését tartotta szükségesnek. A törvényi minimumban megállapított próbaidő indokolatlan, a büntetési célok eléréséhez hosszabb tartamú próbaidő alkalmazása szükséges.

[15] A vádhatóság indítványozta továbbá II. r. vádlott vonatkozásában a civil szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltást a Btk. 54.§ e) pontja és a Btk. 52.§ (1) bekezdés b) pontja alapján, mivel a jogtalan előnyt, a vadhúst, a civil szervezeti jogállású vadásztársaság képviselőjében és érdekében eljáró elnökhelyettesként – mint vezető tisztségviselő – ígérte és adta a hivatalos személynek, az I. r. vádlottnak. A büntetés szempontjából pedig irreleváns, hogy a vádlottak egyúttal jó személyes viszonyban is voltak.

[16] A vádhatóság utalt a bíróság alkotmányos kötelezettségére, hogy a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén hivatalból vizsgálja az előzetes bírósági mentesítés lehetőségét és erről az ítéletében számot adjon. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan ítélte meg, hogy a vádlottak előzetes mentesítésére nincs törvényes alap, mivel a korupciós bűncselekmények elkövetésekor a társadalom védelme igényli a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alkalmazását.

[17] A vádhatóság szerint a vádlottakat egyetemlegesen kell kötelezni a felmerült bűnügyi költség viselésére, mert a költség a vádlottak cselekvősege szerint nem különíthető el. Bár az elsőfokú bíróság a tanú vallomását a vádlottak nyilatkozatára tekintettel a bizonyítás eszközeként nem használta fel, a tanú megjelenésével felmerült bűnügyi költség nem szükségtelenül merült föl. A költség viselése nem a vádlottak számával való oszthatóságtól függ, így annak megosztása helyett a bűnösnek kimondott vádlottak azt egyetemlegesen viselik.

[18] Mindezek alapján a fellebbviteli főügyészség indítványozta, hogy a másodfokú bíróság akként változtassa meg a törvényszék ítéletét, hogy az I. r. vádlott terhére megállapított 2 rendbeli hivatali vesztegetés elfogadásának büntettét [Btk. 294.§ (1) bekezdés II. fordulat és (2) bekezdés] 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés elfogadása büntettének, a II. r. vádlott terhére megállapított 2 rendbeli hivatali vesztegetés büntettét [Btk. 293.§ (1) bekezdés] 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntettének minősítse. A II. r. vádlott büntetését súlyosítsa úgy, hogy kiszabott szabadságvesztés tartamát és a próbaidő hosszát emelje fel, és őt határozott időre tiltsa el a civil szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól, valamint a vádlottakat egyetemlegesen kötelezze a bűnügyi költség viselésére, egyebekben pedig az elsőfokú bíróság ítéletét mindkét vádlott vonatkozásában hagyja helyben.

[19] Terhelt1 I. r. vádlott védője a fellebbezés írásban előterjesztett indokolásában a védelmi fellebbezés irányát úgy módosította, hogy a pénzbüntetés mértékének és a felfüggesztett szabadságvesztés próbaidejének méltányos mértékű csökkentését indítványozta. Hivatkozott arra, hogy az ügyészi fellebbezés miatt az eljárás elhúzódására a vádlottnak nem felróható okból került sor, így a másodfokú ülés napjáig az elsőfokú ítélettől számítva nyolc hónap telt el, ami érinti a szabadságvesztés próbaidejét és a kormánytisztviselői foglalkozástól eltiltás tartamát.

[20] A pénzbüntetés vonatkozásában utalt arra, hogy a vádlott kiskorú gyermekével otthon van, jövedelemmel nem rendelkezik, jelenleg gyeden van, de 2024 elejétől gyesre lesz jogosult, melynek összege 23.500.- forint. Így a megfizetendő 1.000.000.- forint pénzbüntetés súlyos megterhelés a vádlottnak és családjának is, ezért annak mérséklését kérte.

[21] Hivatkozott arra, hogy a vádlott későbbi munkavállalása elé a büntetett előélet olyan mértékű akadályt emel, ami gyakorlatilag lehetetlenné teszi a vádlott elhelyezkedését figyelemmel jogi végzettségére és az ezen alapuló munkaerőpiaci lehetőségekre. Így a felfüggesztett szabadságvesztés próbaidejének tartama súlyos hátránynak tekinthető, tekintettel az I. r. vádlott személyében rejlő csekély fokú társadalomra veszélyességre, ezért annak méltányos mértékű mérséklését indítványozta.

[22] Terhelt2 II. r. vádlott védője írásbeli fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének enyhítését indítványozta. Elsősorban a vádlottal szemben az intézkedések közül próbára bocsátás alkalmazását, másodsorban a szabadságvesztés helyett kizárólag pénzbüntetés kiszabását, harmadsorban a kiszabott szabadságvesztés mértékének enyhítését, illetve a kiszabott pénzbüntetés elengedését vagy mértékének csökkentését, negyedszerre pedig felfüggesztett szabadságvesztés esetén a vádlott előzetes mentesítésben való részesítését kérte.

[23] Hivatkozott arra, hogy a II. r. vádlott esetében az enyhítő körülmények túlsúlyra állapítható meg. Terhelt2 beismerte a cselekmény elkövetését, amely a korrupciós bűncselekményekhez képest enyhe elkövetésnek minősül, a közérdeket számottevő mértékben nem befolyásolta. A terhelt tettét őszintén megbánta, vele szemben már maga a büntetőeljárás is megfelelő visszatartó erővel bírt. A II. r. vádlott kiskorú gyermekének

eltartásáról gondoskodik, büntetlen előéletű, és rendszeresen végez jótékonyági tevékenységet a köz javára, emellett az időmúlás is javára értékelendő. Súlyosító körülményt az elsőfokú bíróság nem talált. Az ügyészség által hivatkozott elszaporodottság nem tekinthető súlyosító körülménynek, mert a korrupciós bűncselekmények száma statisztikai adatokkal alátámasztottan is csökkent, ezen belül a hivatali vesztegetések számának csökkenése erőteljes. A bűncselekmény folytán elnyert összegek nem voltak számottevőek, ahogy az értük szolgáltatott jogtalan előny sem, és a II. r. vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség foka is elenyésző. A minősítés esetleges változtatása esetén pedig a folytatólagosság, mint minősítő körülmény az enyhítő körülmények túlsúlyára tekintettel pedig elenyésző is lehet.

[24] A foglalkozástól eltiltás kapcsán utalt a perbeszédében elmondottakra, miszerint a II. r. vádlott által képviselt vadásztársaság civil szervezet, így a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás alaptalan. Álláspontja szerint e büntetés alkalmazásának akkor van helye, ha az elkövető a foglalkozás nyújtotta lehetőség közvetlen kihasználásával követi el a tettet. A II. r. vádlott azonban már korábban ismerte az I. r. vádlottat, a pályázatok miatt tartották a kapcsolatot, így a foglalkozása felhasználására szükség nem volt, illetve arra ténylegesen nem került sor. Ezért a foglalkozástól eltiltás alkalmazására vele szemben nincs alap.

[25] A pénzbüntetés kapcsán hivatkozott arra, hogy Terhelt2 a bűncselekményt nem a maga haszonszerzése érdekében követte el, a pénzt a nyertes egyéb érdekelt2 pedig a rendeltetése szerint használta fel, mely a civil szervezet fejlődését szolgálta. Így a II. r. vádlottal szemben a pénzbüntetés kötelező alkalmazása nem megalapozott. Alternatív indítványként annak mérséklését kérte a kiszabott szabadságvesztésre tekintettel.

[26] A II. r. vádlott védője azzal érvelt, hogy az ügyészi indítványtól eltérően az elsőfokú bíróság az előzetes mentesítésről ítéletében nem rendelkezett. Ha ezt az elsőfokú bíróság vizsgálta volna, arra a megállapításra jutott volna, hogy Terhelt2 az előzetes mentesítésre érdemes, különösen büntetlen előéletére, rendezett életvitelére, az időmúlásra és a köz javára végzett tevékenységére tekintettel. A bűncselekmény folytán szerzett pénz a civil szervezet fejlődését szolgálta, azt nem magának való haszonszerzésből követte el. Megjegyezte, hogy a II. r. vádlott vezető tisztségviselője, egyben vezérigazgatója a cég1-nek, amelyet hátrányosan érintene és működését veszélyeztetné, ha e tisztséget a II. r. vádlott nem láthatja el.

[27] A nyilvános ülésen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője – az átiratban előzetesen bejelentettek szerint – nem vett részt, valamint azon Terhelt2 II. r. vádlott nem jelent meg, mely a nyilvános ülés megtartásának nem volt akadálya.

[28] A nyilvános ülésen megjelent Terhelt1 I. r. vádlott a személyi körülményeiről nyilatkozott.

[29] Az I. r. vádlott védője a nyilvános ülésen az írásban benyújtott fellebbezésében foglaltakat maradéktalanul fenntartotta. A bűncselekmény minősítése kapcsán felmerült jogértelmezési vitában nem kívánt állást foglalni, mivel a folytatólagosság megállapítása esetén ez a vádlott terhére súlyosító körülményt jelentene, de utalt a Fővárosi Ítéltábla Bf.392/2021/8. számú eseti döntésére, mely álláspontja szerint iránymutatásul szolgálhat. Ismételten hivatkozott arra, hogy a korrupciós bűncselekmények elszaporodottsága nem

tekinthető súlyosító körülménynek, mert azok száma statisztikailag is csökkent. A védő utalt arra, hogy az I. r. vádlott a bűncselekmény folytán elvesztette a munkahelyét, amit szintén figyelembe kell venni. Az első- és másodfokú eljárás közt eltelt idő nem a vádlottnak felróható, erre tekintettel a vele szemben kiszabott joghátrány idejének csökkentése indokolt.

[30] A II. r. vádlott védője a fellebbezését az írásban benyújtottal egyezően fenntartotta.

[31] Az I. r. vádlott az utolsó szó jogán nem kívánt nyilatkozni.

[32] A fellebbezések közül az ügyészség fellebbezése nagyobbra alapos, a védelmi fellebbezések nem vezettek eredményre.

[33] A kétirányú fellebbezés folytán eljáró ítéltábla a Be. 590. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Az ügyészi fellebbezés az elsőfokú ítéletben megállapított bűncselekmények minősítését is támadta, így az nem tekinthető a Be. 583.§ (3) bekezdése szerinti korlátozott irányúnak. Az iratok alapján azonban megállapítható, hogy a törvényszék ítéletét a Be. 506.§ (3) bekezdése alapján a vádlottak és védők által is valóban elfogadott vádirati tényállásra alapította, melynek alátámasztására a Be. 163.§ (4) bekezdés c) pontja értelmében bizonyítást nem folytatott. Így a határozat megalapozottsága, illetve a tényállásbeli hibák a másodfokú eljárásban nem vizsgálhatók, ezért az ítéltábla határozatát a Be. 591.§ (1) bekezdés I. fordulata alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította.

[34] A törvényszék által lefolytatott eljárás kapcsán az ítéltábla kiemeli, hogy helytállóan járt el az elsőfokú bíróság, amikor az előkészítő ülésen a vádirati tényállás alapján a vádirati minősítés vádtól eltérő lehetőségét állapította meg végzésében. A vádlottak előkészítő ülésen tett beismerő nyilatkozatára tekintettel helytállóan vette figyelembe a Be. 504. § (1)-(3) bekezdését, melynek keretében a Be. 504. § (3) bekezdése alapján törvényesen fogadta el mindkét vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát. Nem adta indokát azonban a törvényszék a beismerő nyilatkozatot elfogadó végzés hatályon kívül helyezésének.

[35] A vádlott beismerő nyilatkozatának elfogadása esetén a bíróságot a vádirati minősítés nem köti. A tisztességes eljárás részeleme, hogy a vádlott tájékoztatást kapjon az ellene felhozott vád természetéről és indokairól. Ez a bíróságra azt a kötelezettséget rója, hogy a vádtól eltérő minősítés lehetőségét végzésben megállapítsa, ezzel is biztosítva a terhelt védelemhez való jogát. Ezt állapította meg a Kúria Büntető Kollégiuma 2021.El.II.JGY.B.1.joggyakorlat elemző csoportjának az előkészítő ülés gyakorlatát vizsgáló összefoglaló véleménye.

[36] A beismerés azonban mindig a vádirati tényállásra és nem a minősítésre vonatkozik, így, ha a vádirati tényállás vád szerinti minősítése törvénysértő, akkor a vádlotti beismerés sem teszi törvényessé ezt a minősítést. (Kúria Bfv.III.734/2020/9.) Ha ezt követően az ügydöntő határozatban az elsőfokú bíróság a vádtól eltérő minősítés szerint állapítja meg a vádlottak bűnösségét, akkor a fellebbezési jog tekintetében nem érvényesül a Be. 580.§ (2) bekezdés szerinti korlát. Ilyen esetben a másodfokú felülbírálat a Be. 606.§ (3) bekezdése alapján a minősítésre is kiterjed, a másodfokú bíróság revíziós jogkörében a bűncselekmény minősítését is megváltoztathatja.

[37] Így tévesen hivatkozott az elsőfokú bíróság a Be. 562.§ (4) bekezdése szerinti indokolásra, mivel a beismerő nyilatkozatok elfogadását hatályon kívül helyezte. Az ítélet rövidített indokolása azonban nem minősül a Be. 609.§ (1) bekezdése szerinti eljárási szabálysértésnek, mely az ítélet hatályon kívül helyezését eredményezné, tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás-megállapítási kötelezettségének eleget tett.

[38] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás kizárólag a vádlottak személyi része vonatkozásában szorul pontosításra. Az ítéltábla a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján az ügyiratok tartalma szerint pontosította, illetve kiegészítette a vádlottak személyi körülményeit.

[39] Terhelt1 I. r. vádlott 2024. február 27-től gyes ellátásra lesz jogosult.

[40] Terhelt2 II. r. vádlott büntetlen előéletű, de állt már bíróság előtt.

[41] A Zalaegerszegi Járásbíróság a 2022. február 2. napján jogerős 6.Bpk.701/2021/3. számú határozatával – a 2020. július 9. napján elkövetett - gondatlanságból elkövetett hamis vád vétsége miatt 120.000.- forint pénzbüntetésre ítélte.

[42] Az elsőfokú ítélet tényállása a hivatkozott kiegészítésekkel már megalapozott és mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól, melyből az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a vádlottak bűnösségére.

[43] Az ítéltábla az ítéleti tényállás 1. és 2. pontjában írt cselekmények minősítését azonban mind az aktív, mind a passzív vesztegetői oldalon az ügyészi indítványnak megfelelően folytatólagosan elkövetettnek minősítette a következők szerint.

[44] A Btk. 6.§ (1) bekezdése szerint bűnhalmazat az, ha az elkövető egy vagy több cselekménye több bűncselekményt valósít meg, és azokat egy eljárásban bírálják el. A (2) bekezdés értelmében nem bűnhalmazat, hanem folytatólagosan elkövetett bűncselekmény az,

ha az elkövető ugyanolyan bűncselekményt, egységes akaratelhatározással, azonos sértett sérelmére, rövid időközönként követ el.

[45] A korrupciós bűncselekmények körében a bűnhalmazat, illetve folytatólágosság megállapítása körében többféle jogirodalmi álláspont létezik. A Kúria a BH 2017. 250. számú eset döntés III. pontjában úgy foglalt állást, ha különböző ügyekben kéri/fogadja el az előnyt vagy annak ígéretét az elkövető, akár ugyanazon, akár különböző személyektől, a cselekmények az ügyek számához igazodó bűnhalmazatot alkotnak. (Kúria Bfv. 964/2016.) A BH 2017. 213. számú eseti döntés III. pontja azonban rögzíti, hogy a folytatólágosság a hivatali vesztegetés elfogadásának büntette kapcsán akkor állapítható meg, ha folyamatosan fennálló kapcsolatban ugyanattól a személytől többször kér vagy fogad el előnyt a hivatalos személy. (Kúria Bfv.I.1.351/2016.)

[46] Az ítéltábla a hivatali vesztegetés büntette minősítésének és rendbeliségének vizsgálatkor az ügyek számát, a jogtalan előnyben részesülő személyeket, valamint a folytatólágosság kritériumait egyaránt vizsgálta. (ÍH 2017. 79. I.) A hivatali vesztegetés rendbelisége ahhoz igazodik, hogy hány ügyben kéri vagy fogadja el az előnyt az elkövető, a vádlottak terhére rótt cselekmények rendbelisége a bűnkapcsolatok száma szerint minősül, és azon belül lehetnek folytatólágosan elkövetettek, amennyiben a folytatólágosság törvényi feltételei fennállnak.

[47] Ennek értelmében az ítéltábla is azt vizsgálta, hogy a folytatólágosság törvényi kritériumai megállapíthatók-e, és e körben a törvényszéktől eltérően arra az álláspontra jutott, hogy jelen ügyben annak feltételei fennállnak. Az egységes akaratelhatározás és a rövid időközben megvalósított azonos kötelezettségszegés a vádlottak esetében aggálytalanul megállapítható, mind az előny adása, mind annak elfogadása oldalán. A folytatólágosság törvényi egységet teremt, vagyis a vádlottak cselekménye egy bűncselekményt valósított meg. Tévedett tehát az elsőfokú bíróság, amikor a két azonos magatartást – az ítéleti tényállás 1. és 2. pontjában írt cselekményeket – 2 rendbeli cselekménynek minősítette arra tekintettel, hogy az két külön ügyben – egyedi támogatás és pályázat - történt. A vádlottak egymással folyamatosan tartották a kapcsolatot, egységes akaratelhatározásból, melynek során ugyanolyan bűncselekményt valósítottak meg rövid időközönként, hat hónapon belül, tehát a cselekmények vonatkozásában a folytatólágosság törvényi feltételei maradéktalanul megvalósultak.

[48] Ezt a joggyakorlatot tükrözi a Kúria Büntető Kollégiumának 2022.El.II.JGY.B.1/11. számú a korrupciós bűncselekmények ítélezési gyakorlatáról készített összesítő jelentése IV.12. pontja, illetve a Fővárosi Ítéltábla 6.Bf.392/2021/8. számú határozata is.

[49] Mindezek alapján a Terhelt1 I. r. vádlott terhére a Btk. 294.§ (1) bekezdés II. fordulatába ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő folytatólágosan elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásának büntette állapítható meg, míg Terhelt2 II. r. vádlott cselekménye a Btk. 293.§ (1) bekezdésébe ütköző folytatólágosan elkövetett hivatali vesztegetés büntettét valósította meg.

[50] Erre figyelemmel az ítéltábla ennek megfelelően módosította a vádlottak hivatali bűncselekményének minősítését a rendbeliség tekintetében.

[51] A joghátrány megválasztása körében a törvényszék szinte hiánytalanul és a büntetés kiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56. BK véleményben írtakat szem előtt tartva vette számba a vádlottak terhére és javára szóló alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket. A fellebbviteli főügyészség helytállóan azonban mutatott rá, hogy mindkét vádlott esetében további súlyosító körülmény a folytatólagos elkövetés, valamint a korrupciós bűncselekmények közismert és statisztikai adatokkal alátámasztott elszaporodottsága. A minősítés módosítására tekintettel azonban nem minősül súlyosító körülménynek az I. r. vádlott terhére a kettőnél nagyobb számú halmazat.

[52] A Kúria legutóbb a 2021. évi 68. számon közzétett eseti döntésében foglalkozott a büntetés céljának kérdésével, melynek során kifejtette, hogy a Btk. 79. §-ában írtak szerint a büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el. A büntetés kétségtelen joghátrány, a büntetés kiszabása ekként joghátrány okozása, vagyis az elkövetőre vonatkozó rosszallás megtestesítése. Az elkövetett bűncselekmény viszont nyilvánvalóan szintén rosszat jelent. Ehhez képest a büntetés lényege – hagyományosan – a rosszra (a bűnre) adott olyan válasz, amiben testet ölt az elkövetőre vonatkozó, az elkövető számára rossz, azaz joghátrány (szabadságelvonás, jogkorlátozás stb.) okozása. A büntetés alakilag mindig megtorlás, vagyis az elkövető által elkövetett büntettnak megfelelő, arányos joghátránnyal való viszonzása. A büntetés lényege, tartalma pedig egyfelől fenyegetés, azaz az elkövető számára nehézséggel sújtás, másfelől a bűnhődés lehetőségének elindítása. Ahhoz, hogy egy büntetés elérje célját általában elegendő, hogy a büntetés okozta rossz nagyobb legyen, mint a bűnből következő jó, és a rossznak túlsúlya alapján kell kiróni a büntetést és közömbössé tenni azt az előnyt, amelyet egy adott bűncselekmény elkövetése az elkövető számára jelentene.

[53] Az ítéltábla rögzíti továbbá, hogy a büntetésnek meg kell felelnie a generális és a speciális prevenció követelményének, vagyis mind a társadalom többi tagját, mind a tettest vissza kell tartania újabb bűncselekmény elkövetésétől. Ezáltal tehát alkalmasnak kell lennie a bűnözés befolyásolására, amelynek egyik eszköze az individualizáció, vagyis a büntetés lehetőleg személyre szabott, egyéniesített volta.

[54] Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az enyhítő és súlyosító körülményeket súlyuknak megfelelően értékelte, amikor az eljárás tárgyát képező bűncselekmény fokozott társadalomra veszélyességére tekintettel mindkét vádlottal szemben szabadságvesztés büntetést szabott ki.

[55] Az I. r. vádlott esetében a szabadságvesztés tartamának megállapításakor az elsőfokú bíróság – az ítélet [74] bekezdésében írtakkal ellentétben – a Btk. 82.§ (1) bekezdése és a (2) bekezdés b) pontja alapján az úgynevezett enyhítő szakaszt alkalmazta, azt teljesen kimerítve határozta meg büntetés mértékét, így annak további enyhítésére nincs törvényes lehetőség.

[56] A II. r. vádlott esetében a bűncselekmény jellege a legsúlyosabb joghátrány kiszabását indokolta, intézkedés alkalmazása azonban súlytalan büntetést jelentett volna. Esetében az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés mértékével a másodfokú bíróság egyetértett, azt arányosnak és a II. r. vádlott cselekményével is összeegyeztethetőnek találta, ezért sem a

súlyosítására, sem az enyhítésére nem látott lehetőséget. A szabadságvesztés tartama igazodik a II. r. vádlott által elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyához, megfelel a belső arányosság követelményének, és alkalmas a büntetési célok elérésére is, így annak megváltoztatása nem szükséges.

[57] A vádlottak személyében rejlő társadalomra veszélyességre figyelemmel indokolt volt a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztése. Az I. r. vádlott esetében a próbaidő tartamának mérséklésére az ítéltábla nem látott lehetőséget, tekintettel az általa a tényállás 3. pontjában írt bűncselekmény tárgyi súlyára, melyet kifejez a bűncselekményért kiszabható büntetés mértéke, amely e cselekmény miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés. Az elsőfokú bíróság által kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés erre tekintettel igen méltányos büntetés, amelynek további enyhítése már nem indokolt.

[58] A törvényszék a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját mindkét vádlott esetében törvényesen állapította meg, továbbá hibamentesen tüntette fel, hogy e rendelkezések mely törvényi előíráson alapul.

[59] A törvényszék nem eleget tett az Alkotmánybíróság a 8/2015. (IV.17.) AB határozata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelménynek, amikor a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén hivatalból nem vizsgálta az előzetes bírósági mentesítés lehetőségét, és arról ítéletében nem adott számot. Az ítélkezési gyakorlat szerint az előzetes bírósági mentesítésre való érdemesség megítélésénél az elkövető személyiségét, az életvitelét, a bűncselekmény jellegét, az elkövetés körülményeit és annak indítókat összevetve kell értékelni (BJD 9986).

[60] A Kúria az EBH 2018.B.13. számú határozatában ezzel kapcsolatban rögzítette, hogy az érdemesség szempontjából a bűncselekmény jellegén, a büntetés mértékén túlmenően, alapvetően a vádlott személyének jövőbeni társadalomra veszélyessége mérlegelendő, vagyis azt szükséges eldönteni, hogy a kiszabott büntetés mellett a társadalom védelme igényli-e a személyére háruló, a büntetett előélethez fűződő hátrányos következményeket is.

[61] Az előzetes mentesítés kapcsán ki kell emelni, hogy az a bírói gyakorlat szerint rendkívüli intézmény (BH. 1996.510.) Következetes a bírói gyakorlat abban is, hogy a korrupciós bűncselekmények jellege, annak fokozott társadalomra veszélyessége alapján a vádlottak nem érdemesek arra, hogy a bíróság őket előzetes mentesítésben részesítse. (Kúria Bhar.1375/2022/5.) Az állami működés zavartalan és tiszta voltába vetett bizalom iránti érdek nem áll összhangban az ilyen bűncselekményt elkövető terhelt esetében az előzetes mentesítés alkalmazásával. (Kúria Bhar.II.565/2020/10., Kúria Bhar.II.882/2021/7.) Erre tekintettel az ítéltábla az előzetes mentesítést nem alkalmazta.

[62] Egyetértett a másodfokú bíróság a vádlottakkal szemben kiszabott pénzbüntetés jogalapjával és annak mértékével is. A napi tételek száma mindkét vádlott esetében tükrözte az általuk elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyát, míg az egy napi tétel összege a vádlottak jövedelmi, vagyoni viszonyaihoz igazodóan törvényes volt, azok mértéke eltúlzottnak nem tekinthető, így annak csökkentésére az ítéltábla egyik vádlott esetében sem látott alapot. A

védelmi fellebbezésekre reflektálva megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy amennyiben a bűncselekmény elkövetése folytán a II. r. vádlott személyében gazdagodott volna, úgy az általa szerzett előny a Btk. 74.§ (1) bekezdés f) pontja értelmében vagyonek Kobzás alá esett volna.

[63] Az I. r. vádlott esetében kiszabott kormánytisztviselői foglalkozástól eltiltás a Btk. 52.§ (1) bekezdés b) pontja alapján indokolt és törvényes volt. A Btk. 53.§ (1) és (2) bekezdése alapján annak határozott tartamban, öt évben való meghatározása igazodott a cselekmény és az elkövető társadalomra veszélyességéhez.

[64] Terhelt2 II. r. vádlott a vadásztársaság elnökhelyettese volt, aki a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:77. §, illetve az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (Ectv.) 2.§ 9. pontja értelmében a társaság vezető tisztségviselője.

[65] A Btk. 54.§ e) pontja értelmében foglalkozásnak minősül az is, ha az elkövető a civil szervezetnek a civil szervezetekről szóló törvényben meghatározott vezető tisztségviselője.

[66] A másodfokú bíróság a törvényszékkel ellentétben azt állapította meg, hogy a II. r. vádlott e foglalkozását használta fel akkor, amikor a vadásztársaság elnökhelyetteseként ígért és adott jogtalan előnyt, vadhúst az I. r. vádlottnak. Terhelt2 az előnyt a nem a közöttük fennálló jó személyes kapcsolatra hivatkozva adta Terhelt1nak, hanem mint a nyertes társaság egyik vezetője. Ezt támasztja alá a II. r. vádlott védője által hivatkozott érvelés is, hogy az előnyt elfogadó I. r. vádlott tevékenysége folytán nem maga a II. r. vádlott, hanem az általa képviselt társaság gazdagodott. Az, hogy a vádlottak ismerték egymást, illetve, hogy az I. r. vádlott a vadásztársaság más ügyintézőjével is kapcsolatban volt, a büntetés alkalmazása szempontjából jelentőséggel nem bírt.

[67] Ezért a másodfokú bíróság a Btk. 54.§ e) pontjára figyelemmel a Btk. 52.§ (1) bekezdése b) pontja alapján Terhelt2 II. r. vádlottat eltiltotta a civil szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól.

[68] A büntetés mértékét a Btk. 53.§ (1) és (2) bekezdése alapján határozott tartamban, a törvényi minimumhoz közeli mértékben határozta meg.

[69] Az elsőfokú bíróság törvényesen rendelkezett a bűnügyi költség vádlottak közötti felosztásáról. Az ítéltábla azonban észlelte, hogy a törvényszék számolási hiba miatt tévesen határozta meg az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség vádlottakat külön-külön terhelő részét, ezért azt a rendelkező részben írtak szerint módosította, egyebekben a bűnügyi költségre vonatkozó elsőbírói rendelkezések helytállóak.

[70] Az elsőfokú ítéletben a Be. 451.§ (3) bekezdésében és a Be. 184.§ (2) bekezdésében írtak ellenére nem került feltüntetésre az I. r. vádlott születési neve, ezt a másodfokú bíróság rögzítette.

[71] Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek.

[72] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be. 599. § (1) bekezdése alapján megtartott nyilvános ülésen, a Be. 606. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2024. év január hó 9. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
s.k.

a tanács elnöke

Dr. Kováts Katalin s.k.

előadó bíró

Dr. Patassy Bence

bíró

A Fővárosi Törvényszék 27.B.502/2022/13. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.245/2023/9. számú ítéletében írt változtatásokkal Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlott vonatkozásában 2024. év január hó 9. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2024. év január hó 9. napján

Dr. Rédei Géza s.k.

a tanács elnöke